

отримано від депонента (власника рахунку) та підлягають перерахуванню бенефіціару за умови виникнення підстав, передбачених договором ескроу.

2. Зобов'язання по договору рахунку ескроу може містити безпосередньо договір ескроу, за яким банк виступає ескроу-агентом.

3. Винагорода банку як ескроу-агента не може стягуватися з коштів, що перебувають на рахунку ескроу, якщо інше не передбачено договором.

4. До відносин сторін щодо відкриття та обслуговування рахунку ескроу застосовуються загальні положення про банківський рахунок (параграф 1 цієї глави), якщо інше не передбачене цим параграфом або законом.

5. Закриття рахунку ескроу здійснюється банком після сплину строку дії договору ескроу. Правила, передбачені статтею 1075 цього Кодексу, до відносин по рахунку ескроу не застосовуються.

Стаття 1076-2. Обмеження розпорядження коштами та використання рахунку ескроу

1. Депонент та бенефіціар не мають права розпоряджатися коштами, що перебувають на рахунку ескроу, за виключенням випадків, вказаних у цьому параграфі. Правило частини 1 статті 1074 цього Кодексу до договору рахунку ескроу не застосовується.

2. Зарахування на рахунок ескроу інших коштів депонента, крім вказаної у договорі ескроу депонованої суми, не допускається. Передання та зарахування депонованої суми на ескроу рахунок може здійснюватись поетапно.

3. При виникненні передбачених договором ескроу підстав банк протягом 10 днів, якщо інший строк не установлений договором ескроу, зобов'язаний видати бенефіціару депоновану суму або перерахувати її на вказаний ним рахунок. Договором ескроу може бути передбачено поетапну виплату бенефіціару всієї депонованої суми та окремі підстави для кожного етапу відповідно.

Також вважаємо необхідним внести зміни і доповнення, уточнити та змінити редакцію ст.ст. 3, 8, 11, 16, 18 Закону України «Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю».

Список використаних джерел:

1. Про фінансово-кредитні механізми і управління майном при будівництві житла та операціях з нерухомістю : Закон України від 19 червня 2003 року № 978-IV // Офіційний вісник України. - 2003. - № 30. - Ст. 1525.

2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Офіційний вісник України. - 2003. - № 11 (28.03.2003). - Ст. 461.

Проблемні аспекти спадкування корпоративних прав в Україні

Гелич А.О., кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права і процесу Юридичного інституту Національного авіаційного університету
Мірошніченко І.Т., студент ННПП НАВС

Захист прав, свобод і охоронюваних законом інтересів громадян посідає надзвичайно важливе місце у механізмі правового захисту. Будь-яке право, свобода, законний інтерес мають цінність, якщо вони можуть бути реалізовані та захищені. Саме забезпечення належного захисту прав, свобод та інтересів стає життєво необхідним для української держави у період становлення та формування громадянського суспільства.

Гарантованість у реалізації фізичними особами своїх корпоративних прав, здавалося, регламентована цивільним (корпоративним) законодавством, проявляється через функції статутного капіталу, інституту спадкування (правонаступництва), механізм здійснення корпоративних прав та їх захисту [2, с.9]. Між тим, правозастосовна практика вказує на те, що більшість норм є

декларативними, а певні правові інститути, які повинні б гарантувати акціонерам та засновникам (учасникам) належну реалізацію їх корпоративних прав, не виконують цієї забезпечувальної функції, що покладена в основу гарантування.

Згідно ст.167 ГК корпоративні права - це права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) даної організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, непередбачені законом або статутними документами. Виходячи з того, що корпоративне право пов'язане з матеріальним правом певного суб'єкта, можна стверджувати, що матеріальна частина корпоративного права - право на тримання прибутку (дивідендів) - може і повинно успадковуватися [1].

Оскільки процес спадкування корпоративних прав здійснюється у нотаріальному порядку, доцільно звернути увагу на те, що ні в Законі України «Про нотаріат», ні в Інструкції про порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України, жодного слова не сказано про корпоративні права, а тому практично жоден нотаріус не здаген правомірно оформити перехід корпоративного права як комплексної правомочності від спадкодавця до його правонаступників. Однак законодавством не заборонено передавати такі права спадкоємцям, тому потенційно такий підхід є можливим і реальним. В законодавстві багато прогалин, тому при вирішенні питання про видачу свідоцтв про право на спадщину на корпоративні права, слід застосовувати і аналогію закону, і аналогію права.

Корпоративні права висвітлюються науковцями з різних позицій. Деякі науковці вважають доцільним визначити, що корпоративні права складаються з майнових (матеріальних) та немайнових прав їх володільця [5, с.278]. А отже, свідоцтво про право на спадщину можна отримати лише на майнові (матеріальні) права їх померлого володільця. Що і роблять нотаріуси, видаючи свідоцтва про право на спадщину на акції, зазначаючи загальну номінальну вартість цих акцій як спадкове майно, на частку в статутному фонді померлого засновника господарського товариства в грошовому еквіваленті, спадкування майна фермерського господарства здійснюється з урахуванням вимог Закону України «Про фермерське господарство».

Складним вважається питання про спадкування у командитних товариствах, оскільки до їх складу входять як повні учасники, так і вкладники командитного товариства. Оскільки у ст.135 ЦК України повні учасники командитного товариства прирівнюються в правах до учасників повного товариства, то у цьому випадку особливостей спадкування не буде. Якщо йдеться про вкладників командитного товариства, то це питання має вирішуватися згідно з п.3 ч.1 ст.137 ЦК України, де говориться про їх переважне перед третіми особами право набувати відчужувану частку (її частину) в складеному капіталі товариства відповідно до положень ст.147 ЦК України. Це положення створює певну ієрархію у вирішенні питання щодо спадкування частки, належної померлому вкладнику командитного товариства. Так, за ч.4 ст.133, ст.135 ЦК України повноваження повних учасників мають визначатися згідно з положенням про повне товариство, якщо інше не встановлено ЦК України [3, с.25]. У ст.122 ЦК України регламентовано, що за засновницьким договором вести справи повного товариства можуть всі учасники спільно або ведення доручається окремим учасникам. Отже, питання про введення нових членів до складу вкладників командитного товариства мають вирішувати повні учасники, які можуть приймати рішення про компенсацію належної померлому повному учаснику частки за рахунок майна підприємства тощо. Лише потім

може надаватись право набувати відчужувану частку (її частину) в складному капіталі товариства, вкладником командитного товариства, які мають встановлені законодавством переваги на придбання таких часток.

У ст.1219 ЦК України не досить чітко визначено можливість і, зокрема, особливості спадкування корпоративних прав ТОВ, АТ і кооперативів, коли в установчих документах нічого про таку можливість не вказано. Адже ст.ст.147, 166 ЦК України затверджують можливість закріплення в установчих документах обов'язковості згоди засновників на прийняття спадкоємців у товариство.

Можливість та доцільність спадкування корпоративних прав у тому підприємстві, яке не має позитивного балансу на момент спадкування, викликає заперечення у доцільності самого спадкування. У такому випадку, слід брати до уваги думку провідних вчених про недоцільність правонаступництва, коли борги підприємства переважають його активи [4, с.368]. Хоча спадкоємці в праві успадкувати й борги спадкодавця.

Таким чином, корпоративне законодавство в Україні потребує значної уваги, оскільки існує досить протиріч і прогалин в регулюванні корпоративних відносин, в тому числі і в порядку спадкування. Відсутність ефективних гарантій захищеності прав учасників корпоративних підприємств виступає значним гальмом розвитку інвестиційних процесів в українському бізнесі. Необхідною вважається зміна самого підходу до корпоративних прав, закріплення дієвих механізмів їх реалізації. Тільки після цього можливо стане вести мову про наближення до європейських стандартів корпоративних правовідносин.

Список використаних джерел:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV // Відомості Верховної Ради України. - 2003. - N 18, N 19-20, N 21-22. - Ст. 144

2. Бережна І. Спадкування корпоративних прав // Юридичний вісник України. – 2007. – № 42. – С. 8-9

3. Голодницький Э. Как получить компанию в наследство. Проблемы наследования корпоративных прав на Украине // Юридическая практика. – 2011. – № 19 (385). – С. 24-35

4. Сауленко Н.В. Проблемы спадкування частки у статутному капіталі ТОВ // Юридичні і політичні науки. Держава і право. – 2011. - Вип. 35. - С.-363-369.

5. Макаренко А. Как наследовать корпоративные права? // Юридическая практика. – 2012. – №9 (427). – с. 42-50

6. Щербина В.С. Господарське право: підручник / В.С.Щербина. – К.: Юрінком Інтер, 2013. – 640 с.

Правове забезпечення становлення інституту громадських робіт як засобу захисту прав на працю

Котирло О.О., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін ННІПП НАВС

В умовах зростання тривалого безробіття населення надзвичайно актуальною постає проблема оптимізації заходів держави щодо вирішення проблеми безробіття. Одним із засобів вирішення даної проблеми та підвищення доходів громадян є розвиток та становлення інституту громадських робіт.

Зростання безробіття є проблемою загальнодержавного значення. Безробітний не тільки сам не бере участь у виробництві, а й через допомогу по безробіттю споживає частину продукту, що йде на суспільне споживання, тим самим обмежуючи його для працюючих. Забезпечення права громадян на працю є важливим фактором підтримки належного рівня соціальної стабільності.